

		Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon		Prosedyre
Identifikasjon av pasienter ved blodprøvetaking ved Sørlandet sykehus HF				Side 1 av 3
Dokumentplassering: I.2.7-15	Godkjent dato: 24.09.2024	Gyldig til: 24.12.2024	Dato endret: 24.09.2024	Revisjon: 15.03

Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon\Andre felles pasientadministrative prosedyrer

DISTRIBUSJONSLISTE: EK, Eventuelt hvor godkjent papirversjon finnes.

ENDRINGER FRA FORRIGE VERSJON: Forlenget gyldighet til 24.12.2024 uten endringer i dokumentet.

HENSIKT

Sikre at prøve tas av rett pasient og at prøverør er riktig merket. Unngå forbyttning av prøver og prøvesvar som følge av manglende identifisering. Unngå transfusjonsreaksjoner som følge av at blod gis til feil pasient.

MÅLGRUPPE

Alle som tar prøver av inneliggende og polikliniske pasienter på SSHF.

For prøver tatt i primærhelsetjenesten, se [Laborariehåndboka](#).

UTFØRELSE

IDENTIFIKASJON AV PASIENTEN

- Prøvetaker spør etter den pasienten det skal tas prøve av. Bruk bare pasientens etternavn når dette ropes opp.**
- Prøvetaker ber pasienten om selv å oppgi fullt navn og fødselsnummer (11-sifret)¹. Pasienten kan oppgi dette ved å kunne dette utenat og/eller vise gyldig legitimasjon (med bilde og 11-sifret f.nr.).**

2.1 Dersom pasienten ikke kan gjøre rede for fullt navn og 11-sifret fødselsnummer:

- Inneliggende pasienter i somatiske avdelinger* identifiseres ved hjelp av navn og fødselsnummer (11 siffer) på ID-båndet.
- Inneliggende pasienter i somatiske avdelinger som mangler ID-bånd og pasienter i Klinikk for psykisk helse (KPH)* identifiseres ved hjelp av en av personalet. Personalet som har identifisert pasienten, skal signere med fullt navn på prøvetakingsliste/rekvisisjon.
- Polikliniske pasienter* identifiseres av den person som følger pasienten. Ledsager som har identifisert pasienten, skal signere med fullt navn på prøvetakingsliste/rekvisisjon.
- Dersom pasienten ikke har ID-bånd, og verken pasient, pårørende eller avdelingspersonell kan gjøre rede for 11-sifret fødselsnummer*, må en lete etter fødselsnummeret i folkeregisteret i DIPS. Dersom navn, fødselsdato og adresse stemmer med pasientens opplysninger, og det ikke er andre personer med samme navn, fødselsdato og adresse i folkeregisteret, kan en godta personnummeret som står der. Dersom det fortsatt er tvil, må hjelpenummer benyttes.

¹ D-nummer er jevngodt med fødselsnummer, se [Opprettelse av person i IT-system](#)

Dokumentet skal verifiseres av medisinsk ansvarlig overlege.

DokumentID: D02763

Utarbeidet av: Christine T. Steinsvåg Avd.overlege	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	Verifisert av: 08.09.2022 - Kvalitetskoordinator Elin Hallheim Reiersøl, 09.09.2022 - Kvalitetskoordinator Hilde Strand Børresen, 02.09.2022 - Kvalitetskoordinator Inger Anne Tveit, 07.09.2022 - Kvalitetskoordinator Kari - Ann Nedal, 19.09.2022 - Linda Kvelland Skaara,
---	--	--	---

		Identifikasjon av pasienter ved blodprøvetaking ved Sørlandet sykehus HF			Side: 2 Av: 3
Dokumentplassering: I.2.7-15	Utarbeidet av: Christine T. Steinsvåg Avd.overlege	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 24.09.2024	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes	Revisjon: 15.03

Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon\Andre felles pasientadministrative prosedyrer

Kontorpersonell ved poliklinikk eller sengepost skal være behjelpelige med å slå opp i folkeregisteret.

3. Deretter skal prøvetaker kontrollere navn og fødselsnummer på ID-båndet mot etiketten på prøverøret. Dette gjelder for inneliggende pasienter i somatiske avdelinger, som iht. sykehusets prosedyrer skal ha ID-bånd.

3.1 Dersom pasienten mangler ID-bånd eller dette er uleselig:

- a. *Dersom pasienten kan gjøre rede for fullt navn og 11-sifret fødselsnummer, er dette tilstrekkelig.*
- b. *Dersom pasienten ikke kan gjøre rede for fullt navn og 11-sifret fødselsnummer, se 2.1 b.*

I begge tilfeller:

- Meld fra til ansvarlig sykepleier ved avdelingen.
- Registrer avvik.

3.2 Dersom det er uoverensstemmelse mellom identiteten på ID-båndet og identiteten som pasienten oppgir:

- Identifiseringen kan ikke godtas.
- Meld fra til ansvarlig sykepleier ved avdelingen som sørger for identifisering av pasienten iht. 2.1 b og at pasienten utstyres med armbånd med korrekt identitet.
- Registrer avvik på en slik måte at enheten/avdelingen som «eier» avviket forstår hvilken hendelse/pasient dette dreier seg om og lettere kan utføre korrigerende og forebyggende tiltak.

MERKING AV PRØVERØR

4. Prøvetaker sørger for at prøverørene er merket med pasientens fulle navn og 11-sifret fødselsnummer, avdeling, prøvetakingsdato og klokkeslett (hvis aktuelt).

5. Alle EDTA-rør og ev. andre rør til pretransfusjonsprøver (typing og screening eller kontrolltyping) skal signeres av prøvetaker som dokumentasjon på at kontroll av navn og 11-sifret fødselsnummer er utført iht. denne prosedyren.

Signer til høyre på etiketten. Har man ikke laboratorieetikett, signeres annen etikett øverst til høyre. Ved påklistring av laboratorieetikett, må opprinnelig signatur være synlig.

6. Prøverørene skal fortrinnsvis merkes med navnelapp før prøve tas. Dersom dette er lite hensiktsmessig, skal prøverørene under alle omstendigheter merkes umiddelbart etter at prøvetakingen er gjort. Forlat aldri pasienten før røret er merket med pasientens ID.

Identifisering ved taking av pretransfusjonsprøver fra traumepasienter og andre pasienter med svære, akutte blødninger

Iht. Veileder for transfusjonstjenesten i Norge må pasienter types i to prøver tatt ved forskjellig tidspunkt før ABO-identisk blod kan utleveres. **Kravet om forskjellig tidspunkt kan fravikes når det gjelder**

 SØRLANDET SYKEHUS	Identifikasjon av pasienter ved blodprøvetaking ved Sørlandet sykehus HF				Side: 3 Av: 3
	Dokumentplassering: I.2.7-15	Utarbeidet av: Christine T. Steinsvåg Avd.overlege	Fagansvarlig: Christine T. Steinsvåg	Godkjent dato: 24.09.2024	Godkjent av: Susanne M Sørensen Hernes

Klinisk dokumentasjon og pasientadministrasjon\Andre felles pasientadministrative prosedyrer

traumepasienter og andre pasienter der det 1) er svært vanskelig å få tatt prøver ved to tidspunkt OG 2) er forventet stort blodbehov raskt. Følgende prosedyre må da følges:

Enten:

- To forskjellige prøvetakere tar hver sin prøve fra pasienten, den ene til type&screen, den andre til kontrolltyping. Hver av disse identifiserer, merker og signerer iht. ovenstående prosedyre.

Eller:

- Begge prøvene tas fra arteriekran eller venøs punksjon av én prøvetaker og i påsyn av en annen, som kan være sykepleier. Disse to personene følger ovenstående ID-prosedyre for hvert sitt prøverør og signerer på etiketten.

På denne måten blir de to prøverørene kontrollert mot pasient av ulike personer, selv om rørene er tatt på samme tidspunkt.

Kryssreferanser

I.2.7-14	Identifikasjon av pasient ved innleggelse eller fødsel i Sørlandet sykehus HF
I.6.6.2.3-8	Prosedyre for utlendinger som får behandling av SSHF
I.6.10.9-1	Opprettelse av person i IT-system
I.6.10.9-2	Sammenslåing og reversering av personer i IT-system
I.2.1.1-4	DIPS - opprettelse av person
I.2.1.1-5	Sammenslåing og reversering av personer i DIPS
II.KPH.2.3.1-6	Identifikasjon av pasienter i KPH

Eksterne referanser

- [Veileder for transfusjonstjenesten i Norge, Helsedirektoratet.](#)
- [Klinisk transfusjonshåndbok, Norsk forening for immunologi og transfusjonsmedisin](#)